
Kyrkomötet Ekumenikutskottets betänkande 2018:7

Stöd till utlandsförsamlingarna

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2018:85, som handlar om behovet att göra en genomlysning av förutsättningar för de olika utlandsförsamlingarna samt om att kyrkostyrelsen säkerställer att församlingarna har möjligheter att bedriva en hållbar verksamhet utifrån lokala förutsättningar. Motionen föreslår även att information om förutsättningarna kommuniceras tydligt såväl till utlandsförsamlingarnas medlemmar som till medlemmar i Svenska kyrkan i Sverige. Utskottet noterar att det för närvarande pågår en systematisk och initierad genomgång av verksamheten. Utskottet föreslår att motionen avslås.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:85, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:85, punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:85, punkt 3.

Motionens förslag

Motion 2018:85 av Nina Wahlin och Niklas Larsson, Stöd till utlandsförsamlingarna

Kyrkomötet beslutar att

1. uppdra till kyrkostyrelsen att göra en genomlysning av förutsättningarna för de olika utlandsförsamlingarna.
2. uppdra till kyrkostyrelsen att säkerställa att utlandsförsamlingarna ges ekonomiska, administrativa och arbetskraftsmässiga förutsättningar för att bedriva en hållbar verksamhet utifrån sina olika lokala förutsättningar.
3. uppdra till kyrkostyrelsen att säkerställa att informationen om förutsättningarna kommuniceras tydligt till såväl utlandsförsamlingarna som medlemmar i Svenska kyrkan boendes i Sverige.

Bakgrund

I kyrkoordningens 10 kap. 3 § anges att kyrkostyrelsen företräder Trossamfundet Svenska kyrkan. En av uppgifterna är att ansvara för Svenska kyrkans arbete bland svenskar i andra länder. För att fullgöra den uppgiften ska kyrkostyrelsen enligt samma kapitel 5 § tillsätta ett råd för Svenska kyrkan i utlandet. En av rådets viktigaste uppgifter är enligt dess instruktion, Ks 2017-646, att utarbeta förslag till långsiktiga mål och strategier samt förslag till nödvändiga prioriteringar av verksamheten.

För närvarande pågår en av kyrkostyrelsen initierad systematisk genomgång av verksamheten inom Svenska kyrkan i utlandet. Den genomförs i samverkan med utlandsförsamlingarna och med stöd av juridisk expertis. Enligt kyrkostyrelsens skrivelse 2018:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2019–2021 sidan 12, görs genomgången för ”att säkerställa att utlandsverksamheten bedrivs i ändamålsenliga former och i enlighet med gällande reglering i respektive land”.

De flesta utlandsförsamlingarna drivs idag som egna juridiska enheter och har således egna intäkter och kostnader. Intäkterna varierar mycket mellan olika församlingar. Någon församling är helt självfinansierad, medan exempelvis den ambulande verksamheten med mobila präster helt och hållet är finansierad av kyrkoavgiften. En viktig uppgift för Svenska kyrkan i utlandet på nationell nivå såväl som i lokala församlingar, är att på flera platser genom fastighetsreoveringar, ombyggnader och reparationer kontinuerligt förvalta och underhålla Trossamfundets fastigheter. Av kyrkostyrelsens årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2017, KsSkr 2018:2, bilaga sidan 10, framgår att uppgifterna för Svenska kyrkan i utlandet vid kyrkokansliet, i övrigt främst är konsultativa i förhållande till utlandsförsamlingarna. Uppdraget är att stödja kyrkoherdar och kyrkoråd i att driva församlingens arbete lokalt. Visby stift har enligt kyrkoordningen tillsynsansvaret.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2018:85.

Utskottet noterar att Svenska kyrkan på nationell nivå inte alltid har insyn i lokala församlingars verksamhet och ekonomi beroende på lokal kontext. Samtidigt utförs ett viktigt arbete genom engagerade församlingsanställda och frivilliga, ett lokalt församlingsarbete som behöver både stöd och bekräftelse från Svenska kyrkan på nationell nivå. För att under de kommande åren bedriva verksamheten som den ser ut idag behövs såväl högre anslag som mer personella resurser.

Det är viktigt att invänta genomlysningen av verksamheten som för närvarande pågår beträffande utlandskyrkan, men att genomlysningen även bör inkludera resurs- och innehållsfrågor som är betydelsefulla för utlandsförsamlingarna. Mot bakgrund av det ovan sagda menar utskottet att motion 2018:85 ska avslås.

Uppsala den 4 oktober 2018

På Ekumenikutskottets vägnar

Katarina Glas, ordförande

Stig Lundberg, sekreterare

Beslutande: Katarina Glas ordförande, Gun Eriksson, Stefan Hortlund, Agneta Brendt, Klas Corbelius, Johan Garde, Ulla Birgersdotter, Karin Nodin, Jan Wahn, Camilla Berard Granström, Jan Olov Sundström, Anders Nihlgård, Fredrik Sidenvall, Anki Erdmann och Madelaine Erlandsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Ulla Löfven, Christian Bonde, Britas Lennart Eriksson, Stig Axelsson, Roger Larsson, Kristin Molander, Åsa Ingårda, Niklas Larsson, Linnea Bjuhr, Birgitta Axelsson Edström, Anders Novak och Caroline Åkerhielm.

Biskoparna Fredrik Modéus och Sören Dalevi har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Eu 2018:7

Jag reserverar mig mot utskottets beslut och föreslår kyrkomötet att bifalla motion 2018:85, punkt 3.

Kyrkostyrelsen har en uppgift att ansvara för Svenska kyrkans arbete bland svenskar i andra länder och tillsätter ett råd för Svenska kyrkan i utlandet som arbetar fram förslag till långsiktiga mål, strategier och nödvändiga verksamhetsprioriteringar.

I Svenska kyrkans kommunikation och informationsarbete med sina utlandsförsamlingar är det rimligt att det önskas säkerställas att information och kommunikation till dem är mottagna och förstådda så givna direktiv, strategier och verksamhetsprioriteringar är tydliga tidigt.

Nu pågår en initierad systematisk genomgång av Svenska kyrkans verksamhet i utlandet men den berör inte information och kommunikation aspekten gentemot utlandsförsamlingarna. Därför är det passande att uppdra till kyrkostyrelsen att säkerställa att informationen om förutsättningar kommuniceras tydligt till såväl utlandsförsamlingar som medlemmar i Svenska kyrkan boendes i Sverige.

Camilla Berard Granström